

ساختارسازی برای ارزیابی کیفیت در آموزش مهندسی ایران

حسین معماریان^۱

چکیده

کیفیت شرط بقای مراکز آموزشی مدرن و دریچه‌ای به سوی جهانی شدن آموزش عالی است. در یکی دو دهه گذشته آموزش مهندسی در سطح جهان، تحولات زیادی را پشت سر گذارده و ملاک‌های مشخصی برای یک آموزش مهندسی استاندارد پیشنهاد شده است. امروزه، مراکز آموزش مهندسی پیشرو، برنامه‌های آموزشی خود را به گونه‌ای عرضه می‌نمایند که دانش‌آموختگانی توانا برای ورود به بازار کار مهندسی، در سطوح ملی و بین‌المللی، به دست دهد. در چنین شرایطی است که ارتقای کیفیت برنامه‌های آموزش مهندسی در اولویت قرار می‌گیرد. یکی از دسترس‌ترین روش‌ها برای آگاهی از نقاط قوت و ضعف برنامه‌های آموزشی، و ارتقای کیفیت آن، گذر موفقیت از فرایند ارزشیابی است که با توجه به ملاک‌ها و استانداردهای مورد قبول جهانی، تدوین شده است. ارزشیابی برنامه‌های آموزش مهندسی از دو بخش ارزیابی درونی و برونی تشکیل شده است. بر خلاف ارزیابی درونی، که توسط اعضای هیأت علمی و کارکنان آموزشی دانشگاه صورت می‌گیرد، ارزیابی برونی توسط مراکز مستقل خارج از دانشگاه صورت گرفته و انجام آن نیاز به منابع مالی دارد. امروزه در اغلب کشورهای دنیا موسسات آموزش مهندسی هزینه انجام ارزیابی برونی را به موسسات مستقل ارزشیابی می‌پردازند و از گواهی کسب شده به عنوان سند احراز کیفیت، بهره می‌برند. ارزشیابی برنامه‌های آموزش مهندسی در کشورمان نیز در سال‌های اخیر مورد توجه قرار گرفته است. راه اندازی فرایند ارزشیابی در سطح ملی، مستلزم ایجاد زیرساخت‌های مناسب برای آن است. در اینجا اقدامات صورت گرفته برای طراحی سازوکار ارزشیابی و ایجاد زیرساخت‌های لازم برای اجرای بایسته آن در سطح ملی، ارائه می‌شود.

کلید واژه‌ها: ارزشیابی، ارزیابی درونی، ارزیابی برونی، آموزش مهندسی، موسسه ارزشیابی آموزش مهندسی، ایران.